

Zřizovací listina

**Česká astronomická společnost, z.s., (ČAS) zřizuje
(podle článku 26 stanov schválených dne 24. března 2013)**

Český národní komitét astronomický

1. Účel Českého národního komitétu astronomického

1.1. Český národní komitét astronomický (dále ČNKA) reprezentuje Českou republiku v mezinárodním měřítku na poli astronomie a astrofyziky, především ve vztahu k Mezinárodní astronomické unii (International Astronomical Union, IAU). Vydává stanoviska k důležitým otázkám souvisejícím s členstvím České republiky v evropském časopise Astronomy & Astrophysics, Evropské jižní observatoři (ESO), Evropské kosmické agentuře (ESA) a dalších mezinárodních organizacích významných pro astronomii a astrofyziku.

1.2. Cílem ČNKA je zejména:

- a) prosazovat národní zájmy v rámci evropského a světového výzkumu,
- b) ve vztahu k IAU: navrhování nových členů, navrhování odborníků do funkcí v řídicích orgánech, výkonných výborech a komisích a prosazování jejich zvolení, navrhování oficiálních delegátů ČR a příprava českých stanovisek pro jednání, projednávání výsledků činnosti, jejich hodnocení a předkládání podnětů a doporučení ke zlepšení úrovně činnosti,
- c) garantovat oficiální zastoupení České republiky v evropském astronomickém časopise Astronomy & Astrophysics,
- d) poskytovat stanoviska k důležitým otázkám souvisejícím s členstvím České republiky v ESO a ESA,
- e) koordinovat výuku a vzdělávání studentů astronomie, astrofyziky a teoretické fyziky na různých úrovních vysokoškolského studia,
- f) koordinovat astronomický a astrofyzikální výzkum v České republice,
- g) propojovat národní vize a plány s evropskými a světovými projekty,
- h) formulovat záměry astronomické komunity v České republice do budoucnosti,
- i) zprostředkovávat informace o činnosti IAU, ESO, ESA a dalších mezinárodních astronomických organizací o národních a evropských vizích a plánech astronomické komunity, AV ČR, univerzitám, grantovým agenturám MŠMT, MD a vládě ČR.

2. Obecná ustanovení

- 2.1.** ČAS (dále Zřizovatel) zřizuje ČNKA ve smyslu článku 26 stanov ČAS ze dne 24. března 2013 jakožto svojí odbornou skupinu.
- 2.2.** ČNKA nemá právní subjektivitu.
- 2.3.** ČNKA nemá výdělečný charakter.
- 2.4.** ČNKA se zřizuje na dobu neurčitou.
- 2.5.** Zřizovatel může ČNKA zrušit, ukáže-li se účelnější jiné uspořádání.
- 2.6.** Sídlo ČNKA je v Astronomickém ústavu AV ČR, v. v. i., Fričova 298, 251 65 Ondřejov.

3. Struktura ČNKA

- 3.1.** ČNKA má nejméně 11 a nejvýše 13 členů.
- 3.2.** Členy ČNKA se mohou stát členové IAU působící v České republice.
- 3.3.** Nejvýše 6 členů mohou jmenovat astronomické instituce působící v České republice, které se zavážou finančně přispívat k činnosti ČNKA podle čl. 6.2 až 6.5. Každá instituce jmenuje jednoho člena. V současné době je to těchto 5 institucí: Astronomický ústav AV ČR, Astronomický ústav Univerzity Karlovy, Ústav teoretické fyziky a astrofyziky Masarykovy univerzity, Fyzikální ústav Slezské univerzity a Fyzikální ústav AV ČR. Změna zastoupených institucí je možná nejpozději dvanáct měsíců před volbami nového komitétu a podléhá projednání a schválení komitétem. Další členové ČNKA do plného počtu jsou voleni v tajné volbě všemi členy IAU působícími v České republice. Volby jsou vyhlašovány nejpozději tři měsíce před koncem funkčního období.
- 3.4.** Členy ČNKA jmenuje ČAS v souladu s bodem 3.3.
- 3.5.** Funkční období členů ČNKA je pět let.
- 3.6.** Funkční období ČNKA začíná dnem jmenování ČASem. Do té doby funkci vykonává stávající ČNKA.

- 3.7. Členové ČNKA volí ze svých řad předsedu, místopředsedu a tajemníka.
- 3.8. Vztahy mezi členy komitétu jsou založeny na principu spolupráce a kooperace v zájmu dobrého jména komitétu.
- 3.9. K plnění specifických úkolů může komitét vytvářet pracovní skupiny, a to i z odborníků, kteří nejsou členy komitétu. Členové těchto pracovních skupin mohou být zváni k jednání komitétu, avšak nemají hlasovací právo.

4. Předsednictvo

- 4.1. Předsednictvo je výkonným orgánem komitétu a řídí jeho činnost mezi zasedáními. Předsednictvo tvoří předseda, místopředseda a tajemník. Předsednictvo je odpovědné komitétu.
- 4.2. Povinnosti předsednictva jsou:
 - a) neprodleně informovat zřizovatele o všech závažných rozhodnutích a událostech, navrhovaných změnách ve složení komitétu a poskytovat zřizovateli rovněž zápisy ze zasedání komitétu i předsednictva;
 - b) předkládat zřizovateli výroční zprávy dle požadavků zřizovatele;
 - c) svolat zasedání komitétu, vyžádají-li si to písemně alespoň dva členové komitétu
- 4.3. Předseda, případně jím pověřený člen komitétu zastupuje komitét navenek.
- 4.4. Tajemník zajišťuje administrativní agendu komitétu. Při tom se řídí pokyny předsedy a odpovídá mu za svou činnost. Tajemník je řádným členem komitétu.

5. Zasedání komitétu

- 5.1. Komitét se schází podle potřeby, nejméně však jednou ročně.
- 5.2. Zasedání komitétu se účastní jeho členové. Přizváni mohou být také další zainteresované osoby, které mohou přispět k řešení projednávaných otázek.
- 5.3. Komitét zpravidla jedná prezenčně, v odůvodněných případech per rollam.
- 5.4. Komitét je schopen jednat a usnášet se, je-li na zasedání přítomna alespoň nadpoloviční většina jeho členů. Usnesení komitétu je přijato, hlasovala-li pro ně nadpoloviční většina přítomných členů.
- 5.5. Neodkladné záležitosti a návrhy, k jejichž projednání není možné nebo účelné svolat zasedání komitétu, mohou být z rozhodnutí předsedy komitétu projednány a odhlasovány prostřednictvím elektronických prostředků (hlasování per rollam). V takovém případě musí být členům komitétu rozeslány příslušné podklady pro hlasování a musí být stanoven termín ukončení hlasování. Členové komitétu k návrhu zaslanému per rollam prostřednictvím e-mailu sdělí svůj souhlas či nesouhlas ke každému z projednávaných bodů, nebo se hlasování zdrží. Návrh posuzovaný per rollam je platný, jestliže se shodně vyjádřila nadpoloviční většina členů komitétu. I v tomto případě však může předseda komitétu z vlastního rozhodnutí nebo na žádost alespoň jednoho člena komitétu z vážných důvodů návrh pozastavit a přikázat jeho nové projednání na nejbližším zasedání komitétu. Zápis o usnesení schváleném per rollam se připojuje k zápisu z nejbližšího budoucího zasedání komitétu a je ověřován zároveň s ním.
- 5.6. V případě neschopnosti komitétu se usnášet a v mezidobí mezi jednotlivými zasedáními komitétu je ve zcela výjimečných a neodkladných případech zmocněn rozhodovat předseda komitétu, avšak s tím, že je povinen o svých rozhodnutích členy komitétu informovat na nejbližším budoucím zasedání.
- 5.7. Ze zasedání komitétu i zasedání předsednictva se pořizuje zápis, který vypracovává tajemník a schvaluje předseda (v jeho nepřítomnosti místopředseda). V zápise musí být uvedeno případné odchylné stanovisko člena komitétu.
- 5.8. Zápisy se dávají na vědomí všem členům komitétu nejpozději do 20 pracovních dnů po zasedání. K zápisu mohou členové komitétu uplatnit své připomínky nejpozději do 20 pracovních dnů po obdržení zápisu. Konečná verze zápisu je zveřejněna na webových stránkách komitétu.

6. Jiná organizační opatření

- 6.1. Členství v ČNKA a vykonávané funkce nejsou honorovány.
- 6.2. Náklady spojené s činností ČNKA jsou hrazeny na základě dohody mezi institucemi zastoupenými v ČNKA.
- 6.3. Příspěvky za členství České republiky v IAU hradí ČAS z účelové dotace od Rady vědeckých společností. ČNKA je povinen sledovat placení členských příspěvků IAU a včas oznamovat Zřizovateli jejich výši a splatnosti.

- 6.4. Náklady spojené se zastupováním České republiky na zasedáních IAU jsou hrazeny na základě dohody mezi institucemi zastoupenými v ČNKA.
- 6.5. Příspěvky za členství a náklady spojené se zastupováním v redakčních radách evropského časopisu *Astronomy & Astrophysics* jsou hrazeny na základě dohody mezi institucemi zastoupenými v ČNKA.

7. Závěrečná ustanovení

- 7.1. Předchozí Zřizovací listina ČNKA ze dne 24. 9. 2024 stejně jako Organizační a jednací řád ze dne 19. 11. 2014 včetně případných dodatků pozbývají platnosti dnem nabytí účinnosti této Zřizovací listiny ČNKA.
- 7.2. Změny a doplňky Zřizovací listiny lze činit pouze písemně na základě návrhu ČNKA po schválení Zřizovatelem.
- 7.3. Zřizovací listina ČNKA nabývá účinnosti dnem schválení Zřizovatelem, a to dne 26.3.2025.

Prof. RNDr. Petr Heinzl, DrSc.

předseda

Česká astronomická společnost

Prof. RNDr. Jan Palouš, DrSc.

předseda

Český národní komitét astronomický